

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Krajowego Planu w dziedzinie Energii i Klimatu do 2030 r.

– streszczenie i wnioski

I. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu aktualizacji Krajowego Planu w dziedzinie Energii i Klimatu do 2030 r. Sposób jej przeprowadzenia i zakres oceny jest określony ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko¹. Głównym celem Prognozy oddziaływania na środowisko jest kompleksowa analiza możliwego wpływu realizacji ocenianego dokumentu na wszystkie elementy środowiska. W ramach Prognozy przeprowadza się również ocenę występowania oddziaływań skumulowanych, analizę rozwiązań alternatywnych oraz wskazuje potrzebę działań kompensacyjnych.

Projekt aktualizacji Krajowego Planu w dziedzinie Energii i Klimatu do 2030 r.

Oceniany projekt aktualizacji KPEiK jest dokumentem wyznaczającym kierunki polskiej transformacji energetyczno-klimatycznej. Opracowanie dokumentu stanowi wypełnienie wymagań wynikających z rozporządzenia UE 2018/1999 o zarządzaniu unią energetyczną. KPEiK obejmuje pięć powiązanych ze sobą i wzmacniających się wymiarów unii energetycznej tj.:

- wymiar 1 – obniżenie emisyjności;
- wymiar 2 – efektywność energetyczną;
- wymiar 3 – bezpieczeństwo energetyczne;
- wymiar 4 – wewnętrzny rynek energii i społeczne aspekty transformacji;
- wymiar 5 – badania naukowe, innowacje i konkurencyjność.

W ramach ww. wymiarów unii energetycznej w KPEiK określono 20 obszarów i wskazano 51 celów. Ponadto w KPEiK krótko opisano 149 działań w odniesieniu do poszczególnych wymiarów unii energetycznej. Najwięcej działań wskazano w odniesieniu do wymiaru 1, związanego z obniżeniem emisyjności (90 działań). Do pozostałych wymiarów przypisano po kilkanaście działań.

¹ Tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.

W KPEiK określono dwa scenariusze transformacji klimatyczno-energetycznej:

- WEM – scenariusz transformacji w ścieżce zbliżonej do „biznes jak zwykle” (business as usual),
- WAM – scenariusz aktywnej transformacji.

Scenariusz WAM rozumiany jest jako scenariusz dążący do realizacji założeń i celów pakietu „Gotowi na 55”. Przewiduje on wdrażanie nowych instrumentów polityki klimatyczno-energetycznej w stosunku do dotychczas stosowanych rozwiązań, w celu przyspieszenia dekarbonizacji i osiągnięcia neutralności klimatycznej. Jego wdrożenie może przyczynić się do osiągnięcia przez Polskę w 2030 r. redukcji emisji gazów cieplarnianych na poziomie 50% w stosunku do emisji z 1990 r., przy celu dla UE wynoszącym 55%.

Metodyka opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko KPEiK

Zakres prac nad Prognozą uzgodniono odpowiednio z Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska, Głównym Inspektorem Sanitarnym oraz z właściwymi dyrektorami urzędów morskich. Prognoza została wykonana zgodnie z obowiązującymi przepisami, głównie Ustawą OOŚ. W pracach wykorzystano także istniejące wytyczne dotyczące prognoz oddziaływania na środowisko dokumentów strategicznych.

Prognoza została wykonana w następujących etapach:

- ustalenie istotnych celów ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym – określono je na podstawie przeglądu dokumentów w zakresie ochrony środowiska i dokonano oceny, w jakim zakresie te cele zostały uwzględnione w KPEiK;
- analiza projektu KPEiK – obejmowała ocenę jego spójności zewnętrznej (rozumianej jako badanie zgodności celów wskazanych w KPEiK z określonymi na poprzednim etapie istotnymi celami ochrony środowiska);
- analiza aktualnego stanu środowiska na terenie całej Polski pod kątem identyfikacji problemów ochrony środowiska – przygotowana w oparciu o ogólnie dostępne dane i raporty oraz wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska;
- identyfikacja i szczegółowa analiza wpływu (pozytywnego i negatywnego) na poszczególne elementy środowiska działań wskazanych w projekcie KPEiK – obejmowała również analizę rozwiązań alternatywnych, oddziaływań skumulowanych (nakładających się na siebie), metod monitorowania skutków realizacji KPEiK dla środowiska;
- sformułowanie wniosków i rekomendacji na podstawie wykonanych analiz.

Podsumowanie oddziaływań na środowisko

W ramach analiz oceniono możliwe oddziaływania wszystkich działań objętych KPEiK na poszczególne elementy środowiska, w tym na: różnorodność biologiczną, integralność obszarów chronionych, ludzi, wody, powietrze, powierzchnię ziemi i krajobraz, zasoby naturalne, klimat, dobra materialne oraz zabytki. Analizy zostały wykonane dla wszystkich 149 działań, które zostały uprzednio podzielone na następujące kategorie:

- **infrastrukturalne** – działania, w ramach których przewiduje się budowę lub modernizację różnego rodzaju obiektów lub elementów infrastruktury (np. przesyłowej);
- **regulacyjne** – działania o charakterze uregulowań prawnych lub wskazujące zasady postępowania;
- **organizacyjne** – działania związane z przygotowaniem planów, stosowaniem pewnych rozwiązań organizacyjnych czy określonego sposobu zarządzania;
- **instrumenty finansowe** – działania, w których wskazano na utworzenie jakiegoś instrumentu finansowego wspomagającego realizację wybranych celów;

- **obejmujące dofinansowanie** – działania, w ramach których przewidziano wsparcie finansowe różnych przedsięwzięć, infrastruktury, badań czy programów;
- **sektor transportu** – działania skierowane na rozwój transportu kolejowego i lotniczego;
- **sektor leśny** – działania związane z gospodarką leśną;
- **sektor rolnictwa** – działania związane z gospodarką rolną oraz gospodarowaniem gruntami;
- **badania i rozwój** – działania, w ramach których prowadzone lub wspierane będą rozmaite badania i rozwój;
- **edukacyjne** – działania skierowane na rozwój wskazanych dziedzin edukacji oraz budowanie świadomości;
- **złożone** – działania wielowątkowe związane ze wspieraniem rozwoju konkretnych dziedzin lub projektów, mają zarówno charakter regulacyjny, organizacyjny oraz obejmują wsparcie finansowe;
- **pozostałe** – inne działania, nie zakwalifikowane do wyżej wymienionych grup.

W odniesieniu do 17 działań o charakterze infrastrukturalnym przeprowadzono indywidualne oceny, pozostałe 132 działania poddano ocenom grupowym.

Realizacja KPEiK będzie miała istotne znaczenie dla redukcji krajowych emisji gazów cieplarnianych i osiągnięcia unijnego celu neutralności klimatycznej do 2050 roku. Działania podejmowane w ramach KPEiK będą stanowić wkład w działania globalne w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatu. Najważniejsze działania w tym zakresie będą dotyczyć odejścia od paliw kopalnych na rzecz odnawialnych źródeł energii w sektorze energetycznym, ciepłownictwie, przemyśle, budownictwie, a także poprawy efektywności energetycznej. Wskazane działania, skutkujące redukcją emisji gazów cieplarnianych będą przyczyniać się także do poprawy jakości powietrza, dzięki ograniczeniu emisji zanieczyszczeń powietrza, takich jak tlenki siarki, azotu, pył, metale ciężkie.

W celu przeprowadzenia głębokiej dekarbonizacji istotny jest (przewidywane w aktualizacji KPEiK) dynamiczny rozwój OZE i wdrożenie wielkoskalowej energetyki jądrowej, co w istotny sposób wpłynie na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, jak również zanieczyszczeń powietrza. Temu celowi będzie służyć także planowany rozwój infrastruktury wodorowej, zarówno przesyłowej, magazynowej, jak i produkcyjnej.

Działania w zakresie transportu, stworzenie spójnej sieci dróg miejskich, zapewniającej efektywne funkcjonowanie transportu drogowego i kolejowego będą również potencjalnie pozytywnie oddziaływać na klimat i poprawę jakości powietrza. Oddziaływanie transportu kolejowego w kontekście emisji gazów cieplarnianych i emisji zanieczyszczeń jest mniejsze niż pozostałych sektorów transportu (w szczególności transportu drogowego). Wspieranie zrównoważonej mobilności miejskiej, w tym wymiana taboru na bezemisyjny (tramwaje, trolejbusy lub autobusy zeroemisyjne), budowa, przebudowa i modernizacja infrastruktury na potrzeby transportu miejskiego mogą przyczynić się do uatrakcyjnienia transportu zbiorowego w stosunku do transportu indywidualnego oraz jednocześnie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, a także zanieczyszczeń powietrza.

W przypadku działań inwestycyjnych, na etapie realizacji inwestycji może wystąpić potencjalne oddziaływanie negatywne związane z emisją gazów cieplarnianych oraz zanieczyszczeń powietrza, pochodzących z maszyn i urządzeń pracujących na placu budowy. Oddziaływanie to będzie miało jednak charakter krótkoterminowy.

Niezwykle istotne dla ograniczenia emisji gazów cieplarnianych są także wszelkie, planowane w ramach KPEiK działania inwestycyjne w zakresie efektywnego zarządzania zasobami leśnymi, z uwagi na udział lasów w pochłanianiu i magazynowaniu dwutlenku węgla.

Przeprowadzona analiza oddziaływania zapisów KPEiK na różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, obszary chronione, w tym Natura 2000, wykazała, że zdecydowana większość ocenianych działań nie spowoduje niepożądanego wpływu na środowisko przyrodnicze. Działania inwestycyjne, związane z rozbudową infrastruktury drogowej, kolejowej i przesyłowej (rurociągów) mogą wpływać negatywnie na środowisko i krajobraz w wyniku m.in. zajmowania nowych powierzchni pod inwestycje, ingerencję w środowisko gruntowo-wodne i fragmentację kompleksów leśnych oraz terenów otwartych. Działania te mogą mieć wpływ na środowisko gruntowo-wodne, zwłaszcza na etapie realizacji. Realizacja działań związanych z rozwojem śródlądowych dróg wodnych wiąże się z ingerencją w ekosystemy rzek, przekształcaniem dna i zaburzeniem naturalnego charakteru cieków. Działania wspierające rozwój małej retencji wodnej oraz odtworzenia i zachowania obszarów podmokłych będą miały pozytywny wpływ na stan wód, siedlisk przyrodniczych i krajobraz.

Należy pokreślić pozytywny wpływ wszystkich działań edukacyjnych i badawczo-rozwojowych, które sprzyjają kształtowaniu postaw ekologicznych i podnoszeniu świadomości ekologicznej społeczeństwa, co sprzyja ochronie wszystkich składowych środowiska naturalnego. Większość działań służących wspieraniu transportu niskoemisyjnego, zbiorowego czy elektromobilności, a także rozwój energetyki odnawialnej, będzie wpływać pozytywnie na stan gleb, wód i środowiska przyrodniczego dzięki ograniczaniu emisji zanieczyszczeń. Istotne jest dążenie do gospodarki o obiegu zamkniętym, która ma pozytywny wpływ na ograniczenie wydobycia zasobów naturalnych i zmniejszenie ilości składowanych odpadów.

Co ważne, dla wszystkich działań i projektów zawartych w KPEiK, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko, a dla których jeszcze nie opracowano stosownej dokumentacji, konieczne jest przeprowadzenie szczegółowej oceny oddziaływania na środowisko na etapie projektowania w celu rozpoznania ich wpływu i zaproponowania stosownych działań minimalizujących.

Oddziaływania skumulowane

Oddziaływania skumulowane definiowane są jako zmiany w środowisku wywołane wpływem planowanych działań w połączeniu z innymi obecnymi lub realnymi przyszłymi oddziaływaniami. Działania wskazane w projekcie KPEiK mają w większości charakter ogólny, a ich realizacja może odbywać się na terenie całego kraju. Jedynie część działań infrastrukturalnych ma sprecyzowaną lokalizację. W zaistniałej sytuacji trudno dokonać konkretnej i szczegółowej oceny kumulacji oddziaływań na środowisko. Dlatego określono ryzyko wystąpienia oddziaływania skumulowanego w odniesieniu do działań o charakterze infrastrukturalnym. Posłużono się w tym celu skalą czterostopniową (ryzyko: duże – średnie – niskie – brak). W odniesieniu do wszystkich działań infrastrukturalnych ryzyko wystąpienia oddziaływań skumulowanych oceniono jako niskie lub średnie oraz dokonano jego opisowej charakterystyki.

Warianty alternatywne

W projekcie KPEiK nie zostały ujęte informacje o charakterze technicznym, które pozwoliłyby na przeprowadzenie skutecznej analizy wariantów alternatywnych, w odniesieniu do planowanych przedsięwzięć. Ze względu na duży poziom ogólności KPEiK, szczegółowe rozwiązania w tym zakresie będą wprowadzane na etapie realizacji inwestycji wpisujących się w poszczególne cele i działania.

Należy jednak zaznaczyć, że rozważanie rozwiązań alternatywnych np. wariantów realizacyjnych w odniesieniu do konkretnych zamierzeń inwestycyjnych będzie możliwe w miarę ich doprecyzowywania w przyszłych planach i programach wykonawczych, nawiązujących do założeń KPEiK. Planowane nowe przedsięwzięcia inwestycyjne analizowane będą indywidualnie pod kątem alternatywnych rozwiązań na etapie przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko.

Ocena możliwości wystąpienia oddziaływań transgranicznych

Możliwy wpływ na kraje sąsiadujące z Polską może dotyczyć działań o charakterze infrastrukturalnym i jest uzależniony od lokalizacji tego rodzaju przedsięwzięć, charakteru inwestycji, które są zaplanowane do realizacji oraz zasięgu oddziaływania proponowanych projektów na etapie realizacji, eksploatacji, a także w przypadku wystąpienia ewentualnych awarii.

Wszystkie działania infrastrukturalne realizowane będą w obrębie granic Polski i jej wód terytorialnych. Przedsięwzięcia planowane w ramach poszczególnych działań infrastrukturalnych, które mają już wskazaną lokalizację, uzyskały decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach. W ramach procesu jej uzyskiwania prowadzone były konsultacje transgraniczne. Potencjalne oddziaływania transgraniczne mogą dotyczyć inwestycji transportowych lub sieciowych, które będą stykać się z granicą Polski. Analizując zapisy KPEiK nie jest możliwe jednoznaczne wskazanie ww. punktów styczności, jednak biorąc pod uwagę charakter działań oraz ich skalę, nie przewiduje się ryzyka wystąpienia oddziaływania transgranicznego (w tym znaczącego). Działania o charakterze infrastrukturalnym, które mają już wskazane lokalizacje, otrzymały decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach. W ramach procesu ich uzyskiwania, w miarę potrzeby, prowadzone były konsultacje transgraniczne.

Przeprowadzona w toku Prognozy analiza całego KPEiK, na poziomie szczegółowości opisów działań w nim zawartym, pozwala na stwierdzenie, że brak jest podstaw do jednoznacznej identyfikacji ryzyka wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na kraje sąsiednie, które decydowałyby o konieczności przeprowadzenia postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Monitoring skutków oddziaływania KPEiK

Zgodnie z wymaganiami unijnych rozporządzeń monitorowanie realizacji KPEiK odbywać się będzie w cyklu dwuletnim. Monitorowane będą wskaźniki oszczędności energii finalnej, poprawy efektywności energetycznej oraz osiągniętego efektu ekologicznego w postaci redukcji emisji gazów cieplarnianych i substancji do powietrza.

Wnioski i rekomendacje

Ostatecznym efektem prac nad Prognozą było sformułowanie wniosków i rekomendacji, które znajdują się w rozdziale 8.

II. Wnioski i rekomendacje

Zgodnie z przyjętą metodyką badania poniżej (Tabela II.1) zamieszczono odpowiedzi na postawione pytania badawcze.

Tabela II.1. Odpowiedzi na postawione pytania badawcze

Lp.	pytanie	odpowiedź
1	Czy diagnoza stanu obecnego została przygotowana z uwzględnieniem aspektów środowiskowych?	W diagnozie stanu obecnego uwzględniono aktualną wielkość emisji gazów cieplarnianych oraz zanieczyszczeń do powietrza.
2	Czy zostały zaproponowane cele związane z ograniczeniem ewentualnego negatywnego wpływu na środowisko?	Większość celów w wymiarze 1 (Obniżenie emisyjności) zakłada ograniczenie oddziaływania na środowisko, co przekłada się na obniżenie emisji zanieczyszczeń do środowiska, co powodować będzie ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko.
3	Czy planowane w KPEiK działania są wrażliwe na zagrożenia związane ze zmianami klimatu? Jak są rekomendowane sposoby łagodzenia ich skutków, zwiększenia odporności na klęski żywiołowe, zapobiegania ich skutkom?	Tak. Wrażliwe na zmiany klimatu są działania w sektorze transportu, energetyki, leśnym i rolnictwa. Część działań wskazanych w KPEiK ma służyć adaptacji do zmian klimatu oraz retencji wód na terenach miejskich, co może ograniczać skutki deszczy nawalnych w tych miastach. Ponadto w KPEiK przewidziano działania związane z poprawą bezpieczeństwa w przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych.
4	Czy proponowane w KPEiK działania wpłyną na zdrowie i jakość życia ludzi?	Tak. Wpłyną pośrednio na zdrowie ludzi poprzez poprawę stanu poszczególnych komponentów środowiska – cele wskazane w obszarze 1.4 (Poprawa jakości środowiska, w tym powietrza). Wpływ na jakość życia ludzi będzie złożony. Z jednej strony pozytywny tam, gdzie następować będzie poprawa jakości środowiska, gdzie będą tworzone nowe miejsca pracy, nastąpi poprawa skomunikowania niektórych terenów, zmniejszenie kosztów eksploatacji budynków w wyniku termomodernizacji oraz prognozowane w KPEiK zmniejszenie kosztów energii elektrycznej. Z drugiej strony zaproponowane działania będą wymagać poniesienia kosztów renowacji, przy czym przewidziano wsparcie osób najbardziej narażonych na ubóstwo energetyczne ze środków Społecznego Funduszu Klimatycznego. Działania KPEiK mogą prowadzić również do wzrostu kosztów egzystencji poprzez: – wzrost kosztów paliw, – wzrost kosztów budowy nowych budynków.
5	Jak proponowane działania wpłyną na ład przestrzenny?	W KPEiK nie wskazano konkretnych działań prowadzących bezpośrednio do poprawy ładu przestrzennego. Natomiast niektóre z działań infrastrukturalnych w istotny sposób będą zmieniać ład przestrzenny, szczególnie przedsięwzięcia wielkoskalowe.
6	Czy proponowane działania uwzględniają potrzebę ochrony przyrody i krajobrazu i jak będą sprzyjać właściwemu funkcjonowaniu systemu obszarów chronionych Natura 2000 (Dyrektywa „środowiskowa” i „ptasia”)?	Nie stwierdzono znaczącego negatywnego oddziaływania KPEiK na obszary Natura 2000. W związku z tym implementacja KPEiK jest akceptowalna z punktu widzenia właściwego funkcjonowania i ochrony obszarów Natura 2000.

Rekomendacje

Po przeprowadzeniu oceny KPEiK postanowiono wskazać następujące rekomendacje:

- Wskazane jest przedstawienie w KPEiK ogólnych kryteriów wyboru projektów, które miałyby być realizowane w ramach poszczególnych działań infrastrukturalnych.
- KPEiK powinien zostać uzupełniony o rozdział opisujący kompleksowy sposób monitorowania jego realizacji, dotyczący zarówno osiągniętych efektów, jak i wpływu działań na środowisko.

Wnioski

Na podstawie przeprowadzonych w ramach Prognozy oddziaływania na środowisko analiz można wysunąć następujące wnioski:

- KPEiK, jako całość, będzie pozytywnie oddziaływać na środowisko. Jednak w ramach niektórych działań mogą być realizowane przedsięwzięcia, które zgodnie z obowiązującymi przepisami są zakwalifikowane jako mogące znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko lub na jego poszczególne elementy. Trzeba jednak zaznaczyć, że możliwe jest takie ukształtowanie planowanych przedsięwzięć, aby oddziaływania wyeliminować, istotnie ograniczyć lub skompensować.
- Na podstawie analizy celów dokumentów strategicznych międzynarodowych, unijnych oraz polskich, stwierdza się, że KPEiK realizuje cele w nich wskazane.
- Przeprowadzona diagnoza stanu aktualnego środowiska pozwala na przedstawienie następujących wniosków:
 - W Polsce obserwowana jest sukcesywna poprawa stanu środowiska. Niezbędne są działania w celu ochrony wód i powietrza. Polską gospodarkę charakteryzuje obecnie systematycznie malejący poziom presji na środowisko ze strony źródeł przemysłowych, przy umiarkowanie rosnącej presji, związanej z konsumpcją indywidualną oraz z rozwojem usług publicznych i procesami urbanizacyjnymi.
 - Polska w znacznym stopniu zachowała cenne walory przyrodniczo-krajobrazowe. Większość z nich objęto różnymi formami ochrony przyrody o łącznej powierzchni ok. 10 mln ha, co stanowi ponad 32% powierzchni ogólnej kraju. Wśród najważniejszych zagrożeń wymienia się: utratę siedlisk nieleśnych i wodno-błotnych dla ptaków, fragmentację siedlisk, w tym przerywanie korytarzy ekologicznych, zaburzenie składu gatunkowego siedlisk przyrodniczych, sukcesję wtórną siedlisk nieleśnych, zmiany jakościowe i ilościowe siedlisk przyrodniczych na skutek eutrofizacji wód i inne.
 - Głównymi czynnikami odpowiadającymi za niekorzystne zmiany w przyrodzie uważa się: budowę infrastruktury, rozwój komunikacji i turystyki, urbanizację, kopalnie odkrywkowe, zaniechanie użytkowania rolniczego, niewłaściwe prowadzenie melioracji, nadmierne nawożenie i stosowanie środków ochrony roślin, brak odpowiednich systemów oczyszczania w zakresie gospodarki ściekowej, podgrzewanie wód przez elektrownie, zasolenie wód, brak wystarczającej informacji na temat rozmieszczenia zagrożonych siedlisk i gatunków.
 - Zmiany klimatu związane z globalnym ociepleniem dotyczą całego świata, w tym również Europy i Polski. Zmiany klimatu można zaobserwować w Polsce poprzez: wzrost średniej rocznej temperatury powietrza, zmianę struktury opadów atmosferycznych (wzrost ilości dni z opadami o dużym natężeniu – nawałnymi) oraz zwiększenie częstości występowania zjawisk ekstremalnych (fale upałów, sztormy, wiatry huraganowe i trąby powietrzne). Większa liczba takich zjawisk powoduje wzrost ryzyka występowania klęsk żywiołowych (np. powodzie, susze, pożary, erozje obszarów przybrzeżnych, osuwiska) oraz zwiększenia ich skali. Jest to istotne zagrożenie, szczególnie dla sektorów wrażliwych na zmiany klimatu.
 - W Polsce obserwowana jest stała poprawa jakości powietrza. W 2023 roku odnotowano przekroczenia dopuszczalnego poziomu dobowego dla pyłu zawieszonego PM₁₀ (w województwie dolnośląskim i małopolskim). Nie odnotowano przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu PM_{2,5}. Nadal notowane są przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu, ale wyraźnie spadła wysokość stężeń. Przekroczenia średniorocznego poziomu dopuszczalnego dla NO₂ notowane są w czterech miastach: Warszawie, Krakowie, Katowicach i we Wrocławiu.

- W dziedzinie gospodarki wodnej jednym z głównych problemów jest zły stan ekologiczno-chemiczny większości wód rzecznych i jezior. Jako przyczynę wskazuje się przede wszystkim duże obciążenie substancjami biogennymi pochodzenia rolniczego i komunalnego.
- W zakresie promieniowania jonizującego i elektromagnetycznego na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska nie stwierdza się występowania szczególnych zagrożeń.
- Realizacja KPEiK będzie miała istotne znaczenie dla redukcji krajowych emisji gazów cieplarnianych i osiągnięcia unijnego celu neutralności klimatycznej do 2050 roku. Działania podejmowane w ramach KPEiK będą stanowić wkład w działania globalne w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatu.
- Realizacja KPEiK sprzyjać będzie poprawie bezpieczeństwa energetycznego, dostępności transportowej oraz zapewni większy dostęp do paliw alternatywnych.
- Oddziaływania negatywne związane są przede wszystkim z fazą realizacji działań infrastrukturalnych. Jednak mają one charakter przejściowy.
- Realizacja inwestycji infrastrukturalnych może negatywnie oddziaływać na różnorodność biologiczną poprzez m. in. zajęcie terenu i utratę siedlisk, a także ich fragmentację. Realizacja i funkcjonowanie inwestycji (w środowisku lądowym i morskim) może prowadzić do wycofywania się niektórych gatunków z terenów i wód objętych inwestycją i ich sąsiedztwa. Pozytywne oddziaływanie na różnorodność biologiczną będą mieć działania edukacyjne i badawczo-rozwojowe, które sprzyjają kształtowaniu postaw ekologicznych społeczeństwa. Pośrednio pozytywny będą mieć także działania związane z poprawą efektywności energetycznej i ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych, a także działania związane z rolnictwem i leśnictwem.
- Ogólnie można spodziewać się pozytywnego oddziaływania KPEiK na ludzi dzięki poprawie jakości powietrza i bezpieczeństwa energetycznego.
- Oddziaływanie KPEiK na wody powierzchniowe i podziemne będzie mieć charakter zarówno pozytywny jak i negatywny. Negatywny wpływ może występować głównie na etapie realizacji inwestycji infrastrukturalnych w skali lokalnej w wyniku prowadzonych prac ziemnych i odwodnieniowych. Istotne oddziaływanie negatywne może wynikać także z rozwoju śródlądowych dróg wodnych. Odtwarzanie i zachowanie terenów naturalnej retencji wód będzie pozytywnie oddziaływać na stan wód oraz ich jakość. Działania służące ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza będą pozytywnie wpływać na poprawę stanu jakościowego wód.
- Wśród zidentyfikowanych oddziaływań KPEiK na powierzchnię ziemi i krajobraz stwierdzono potencjalnie negatywny wpływ działań infrastrukturalnych, które wiążą się z przekształceniem powierzchni ziemi. Pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi, w tym gleby oraz krajobraz będzie wynikać ze wszystkich działań wspierających poprawę stanu środowiska gruntowo-wodnego (na terenach rolnych i leśnych) oraz zachowania i rozwoju różnorodności biologicznej. Działania związane z rozwojem i modernizacją transportu będą pozytywnie oddziaływać na krajobraz miejski.
- Do głównych celów KPEiK należy odejście od paliw kopalnych na rzecz rozwoju energetyki odnawialnej, co sprzyja ochronie zasobów naturalnych poprzez ograniczenie ich wydobycia. Większość działań przewidzianych do realizacji w KPEiK wykazuje brak oddziaływań na zasoby naturalne lub oddziaływania pozytywne. Negatywne oddziaływania mogą wynikać z potrzeby zapewnienia dostępności surowców i ich wykorzystania na etapie realizacji działań infrastrukturalnych.
- Uwzględniając charakter KPEiK (ogólny, bez wskazywania konkretnych przedsięwzięć), w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania podejmowanych w ramach realizacji KPEiK przedsięwzięć, zaproponowano szereg ogólnych rozwiązań zmniejszających negatywne oddziaływania podejmowanych działań.

Brak podstaw do jednoznacznej identyfikacji ryzyka wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na kraje sąsiednie, które decydowałyby o konieczności przeprowadzenia postępowania transgranicznego oddziaływania na środowiska. W przypadku działań infrastrukturalnych, które już uzyskały decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, w stosownych przypadkach, prowadzone były konsultacje transgraniczne